

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ

(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

၂၀၂၁ ခုနှစ် ၊ ဇန်နဝါရီလ

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ

(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှမတ်လအထိ)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	Economic Environment and Banking Sector	၂
၂။	ငွေရေးကြေးရေးစနစ် တည်ငြိမ်မှုအခြေအနေ သုံးသပ်တင်ပြချက်	၈
၃။	Macro Prudential Ratio များဖြင့် စိစစ်တင်ပြခြင်း	၉
၄။	ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ပထမ ၆ လ ကုန်ဆုံးချိန်တွင် အရေးပါသောဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများအပေါ် အခြေခံစိစစ်ချက်များ	၉
၅။	ဘဏ်များအားပြန်လည်တည့်မတ်စေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများ	၁၆
၆။	အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရုပ်သိမ်းခဲ့ခြင်း	၁၆
၇။	ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများအားကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း	၁၇
၈။	ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေမှုများ	၁၉
၉။	Data နှင့် Reporting System များပိုမိုမှန်ကန်စေရန် စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၁
၁၀။	ဘဏ်များမှ IFRS အားအချိန်မီလိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် Banking Sector Financial Reporting Implementation Committee ၏ ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေများ	၂၁
၁၁။	Capacity Building for Supervisors	၂၂

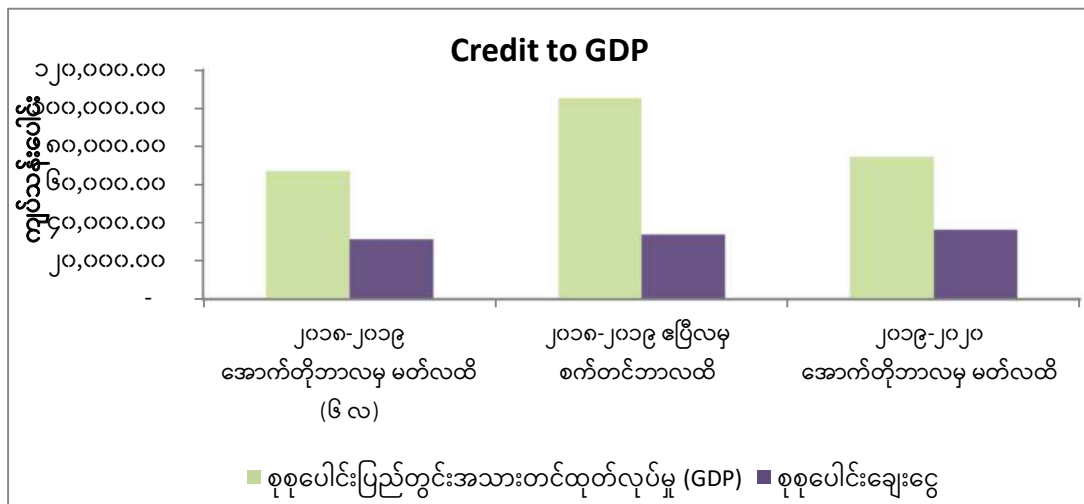
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ
(၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှမတ်လအထိ)

၁။ Economic Environment and Banking Sector

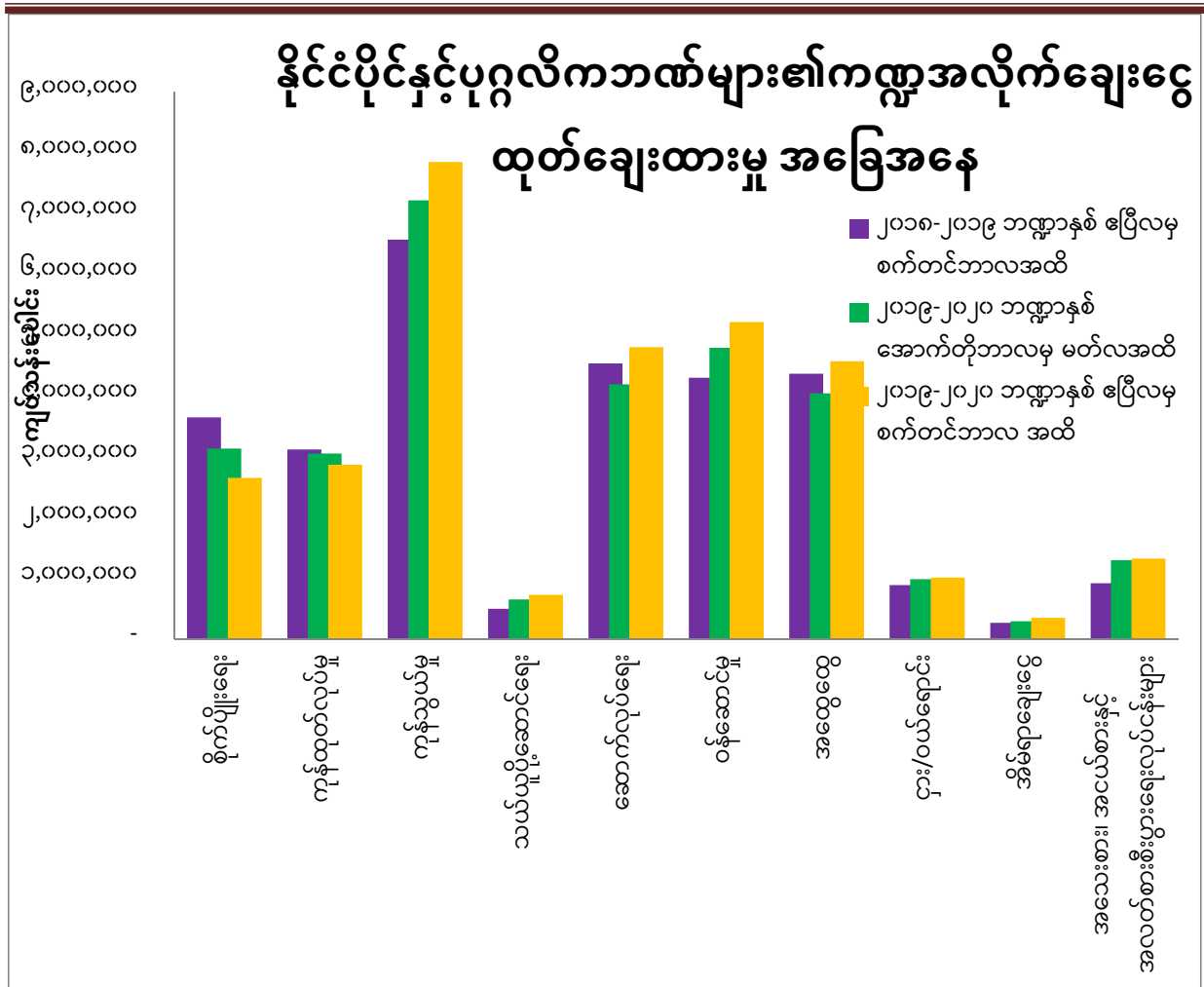
၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်၊ ပထမ(၆)လပတ်တွင် ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (Foreign Equity Investment) အနေဖြင့် Power, Oil & gas, Manufacturing တွင် အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအနေဖြင့် Hotel & Tourism ကဏ္ဍတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး Other Services နှင့် Manufacturing ကဏ္ဍတို့တွင် ဒုတိယနှင့် တတိယအများဆုံးရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘဏ်များမှ စီးပွားရေးကဏ္ဍများသို့ Financing ပေးရာတွင် ကုန်သွယ်မှုကဏ္ဍ၊ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးကဏ္ဍတို့တွင် အများဆုံးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ချေးငွေ (Foreign Investment & Loan) အနေဖြင့် Net inflow ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လတွင် Covid-19 စတင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဘဏ်များအကြား ကုန်သွယ်မှုတွင် ပြည်ပကုန်သွယ်မှု အနည်းငယ် ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဈေးကွက်အတွင်း နိုင်ငံခြားငွေ ရောင်းလိုအားများပြီး ဝယ်လိုအားနည်းသောကြောင့် မြန်မာ ကျပ်ငွေတန်ဖိုး မြင့်တက်ခဲ့ပြီး နေ့စဉ်ငွေလဲလှယ်နှုန်း ၀.၅% အတွင်းရှိခဲ့ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍတွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ၊ မတ်လအထိ Credit to GDP Ratio မှာ ၄၈.၆၁% အထိတိုးတက်ခဲ့ပြီး၊ချေးငွေတိုးတက်မှုမှာ ယခင် ၆လ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၇.၀၁% ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်နှင့်ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ကဏ္ဍအလိုက် ထုတ်ချေးထားမှု အခြေအနေမှာ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ကုန်သွယ်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့်အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့ ပို၍ထုတ်ချေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ကာလတိုငွေကြေးဈေးကွက်ဆောင်ရွက်မှုအနေဖြင့် မြန်မာကျပ်ပိုမိုသော Liquidity ကောင်းသည့် ဘဏ်များက မြန်မာကျပ်လိုအပ်သော နိုင်ငံခြားဘဏ်၊ ဘဏ်ခွဲများသို့ ချေးငွေထုတ်ချေးမှု ပိုမို တိုးတက်ခဲ့ပြီး၊ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မြန်မာကျပ်အနေဖြင့် Turnover ၁,၀၀၀ ဘီလီယံဝန်းကျင် Interbank Market တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး၊ အမေရိကန် ဒေါ်လာအနေဖြင့် Turnover သန်း ၃၀၀ မှ သန်း ၆၀၀ ထိ ဆောင်ရွက်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသေးစားငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အသေးစား ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု တိုးချဲ့ရန်အတွက် လိုအပ်လျက်ရှိသော လည်ပတ်မတည်ငွေရင်းများကို ပြည်တွင်းဘဏ်များ၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများမှ ချေးငွေရယူဆောင်ရွက် ရာတွင် Back to Back Facility ချေးငွေ ၊ Syndicated ချေးငွေများထုတ်ချေးခြင်း၊ JICA, KFW ကဲ့သို့ ပြည်ပချေးငွေ အထောက်အပံ့များဖြင့် ဘဏ်များတွင် Long Term ချေးငွေ ရရှိခဲ့ပြီး၊ ပြည်တွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့ Long Term ချေးငွေများ ပိုမိုထုတ်ချေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် Access to Finance ကို ပိုမိုအားကောင်းစေရန်နှင့် SME ကဏ္ဍပိုမိုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြည်တွင်း Stakeholder များ Development Partner နှင့် နည်းပညာပိုင်း၊ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များတွင် ပိုမိုအားကောင်းစေရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး Collateral ပိုင်းသာမက Cash Flow Statement များ၊ Business Plan များအရ Movable Assets ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

များ အခြေခံ၍ Financing ပေးရန် အားပေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအပြင် Government Project Loan များ၊ Housing Loan များကို System အတွင်း Liquidity တိုးလာစေပြီး၊ ငွေကြေးလည်ပတ်စေမှု အားကောင်းစေရန် ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပါသည်။

ဘဏ်များမှ စီးပွားရေးကဏ္ဍများအနက် ကုန်သွယ်မှုကဏ္ဍ၊ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍနှင့် ဆောက်လုပ်ရေး ကဏ္ဍများသို့ အများဆုံးထုတ်ချေးထားပြီး၊ အဆိုပါကဏ္ဍများသို့ ထုတ်ချေးထားသည့် ချေးငွေများ ပြန်လည်ပေးဆပ်မှုမှာ တုံ့ဆိုင်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ထို့ပြင် အာမခံလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ အသေးစားငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်း (MFIs) နှင့် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများ (MSMEs) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး၊ ငွေရေးကြေးရေး ကဏ္ဍတည်ငြိမ်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် အခြားဆက်စပ်ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် Inter-Ministerial Coordination အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် ဘဏ်များပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းစေရန် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ အပေါ်မူတည်၍ မတည်ငွေရင်းတိုးမြှင့်စေခြင်း၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုပိုမိုထိန်းကျောင်းရန် ကြပ်မတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ Access to Finance ပိုမိုအားကောင်းစေရန် အစိုးရနှင့် Private Sector Financing နှင့် အထူးသဖြင့် USAID, GIZ, IFC စသော Development Partners များ၏ Guarantee ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အစိုးရ၏ Government Credit Guarantee Insurance များဖြင့် ချေးငွေရရှိရေး ခွင့်ပြု ပေးခဲ့ပါသည်။ Non-bank Financial Sector တွင် Gradually liberalization ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် Microfinance, Insurance, Capital market တို့တွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပိုမိုပါဝင်ခွင့်ပေးခြင်းဖြင့် ပြည်ပအရင်းအနှီးစီးဝင်မှု ပိုမိုရရှိရန် မျှော်မှန်းခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ Cross Sector Regulatory Body ဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်နှင့် စီမံကိန်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်စက်မှုဝန်ကြီးဌာနအကြား Financial Stability ဖြစ်စေရန် ပိုမိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍမှ ချေးငွေရယူနိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန် အထူးသဖြင့် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့်ချေးငွေကိုလွယ်ကူ လျှင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ချေးငွေရရှိနိုင်မှုအဆင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာပြီး အဆင့်သတ်မှတ်ချက် မြင့်တက်လာစေရန် ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်အစီရင်ခံခြင်းစနစ်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်ဌာန (Credit Bureau) တည်ထောင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခဲ့ရာ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအကြား ချေးငွေရယူထားသူများ၏ ကြွေးမြီနှင့် ပေးရန်တာဝန်များကို ဖလှယ်ရယူနိုင်ပြီး Concentration Risk နှင့် Over indebtedness ကို ရှောင်ရှား နိုင်ပါမည်။ ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်ဌာန (Credit Bureau) ထူထောင်ခြင်းကြောင့် Negative/ Positive Information များရရှိနိုင်ပြီး ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ချေးငွေအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ပိုမိုလျှင်မြန်လွယ်ကူစေပါသည်။

လက်ရှိတွင် ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်ဌာန သည် Internal Testing များ ဆောင်ရွက် နေပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ၊ မတ်လ၌ Covid-19 စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့၍ Covid-19

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

သက်ရောက်မှုကြောင့် project အကောင်အထည်ဖော်ရေး အနည်းငယ်နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် Infrastructure ပိုင်းတွင် Phase I ပြီးစီးခဲ့ပြီး Phase II မှာ Solution နှင့် procurement များ ဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ဒီဇင်ဘာလ အတွင်းချေးငွေသတင်းအချက်အလက်ဌာန (Credit Bureau) လုပ်ငန်းစတင်နိုင်ရန် စီမံထားရှိပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍ၏ AML/CFT နှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လိုအပ်သည့် လမ်းညွှန်ချက်များအား ၂၀၀၄-၂၀၀၅ ခုနှစ်မှစ၍ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဆက်လက်၍ ညွှန်ကြားချက်များကို Update ပြင်ဆင်မှုများဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၁၅-၁၁-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သူအပေါ်အလေးထားစိစစ်ခြင်း ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၁၈/၂၀၁၉ အား ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ Handbook များ ရေးဆွဲပြီး ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအခြေခံသော ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနည်းလမ်းဖြင့် ဘဏ်များ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို အကဲဖြတ်စစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။

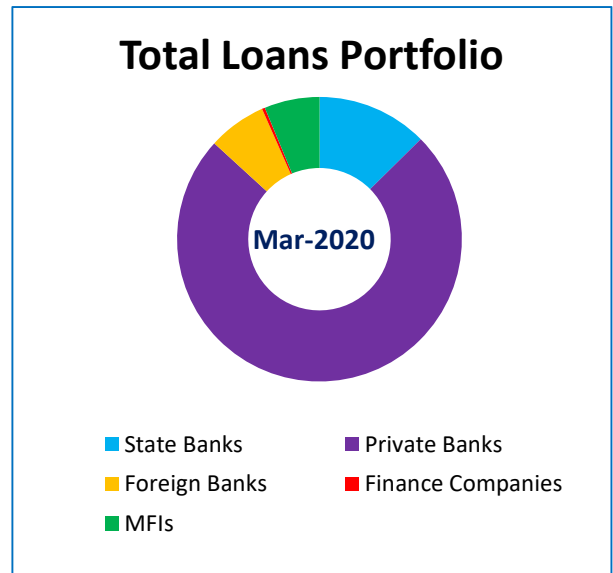
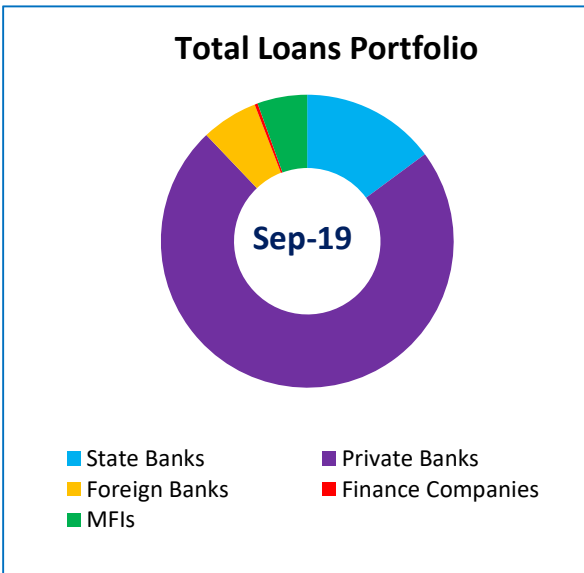
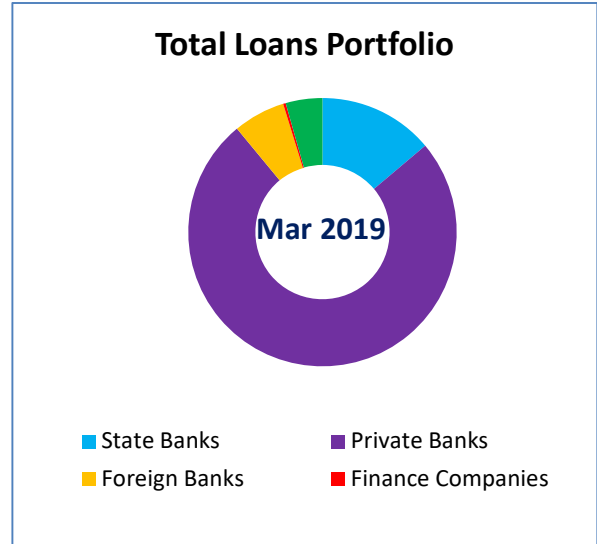
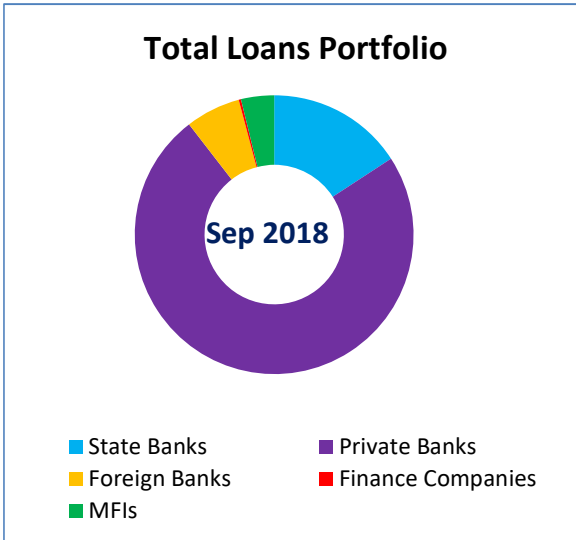
ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာနနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့်ငွေကြေးခဝါချမှု တိုက်ဖျက်ရေးဌာနတို့သည် AML/CFT ဆိုင်ရာ Risk Assessment ရလဒ်များအပေါ်မူတည်၍ ဌာန နှစ်ရပ် ပူးပေါင်းပြီး 1. Governance 2. Customer Due Diligence (CDD) 3. Transaction and Account Monitoring 4. Risk Assessment and Procedures Covering Product/services offered by the bank 5. Suspicious Transaction Reporting 6. Threshold Transaction Reporting 7. PEPs 8 . Correspondent Banking 9. Wire Transfers 10. Record Keeping 11. Internal Control (Procedures, Compliance Officer and Internal Officer) and 12. Staff Training အစရှိသည့်နယ်ပယ် ၁၂ ခုအား ဘဏ်များသို့ စစ်ဆေးမေးမြန်းပါသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာန၏ On-site Inspection အဖွဲ့သည် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ပုဂ္ဂလိကဘဏ် (၁၈) ဘဏ်သို့ AML/ CFT ဆိုင်ရာ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု အခြေ အနေများကို သွားရောက်စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၊ ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်များအသင်းနှင့် ပူးပေါင်း၍ AML/ C FT Awareness Training အစီအစဉ်ကို Video Conferencing ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်သည် AML/CFT လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တို့ဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များအပြင် နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများအား တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးအင်ဂျင်တွင် Financing ပိုမိုရရှိစေရန် ပြည်တွင်း Corporate Business များအား Financing ပိုမိုအလေးပေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြန်မာကျပ်ငွေသာမက နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်လည်း ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခဲ့ ပါသည်။ ချေးငွေ Portfolio တွင် ဘဏ်များ၊ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်အသေးစားငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများပါဝင်မှုမှာ ယခင် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဒုတိယ ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များမှအပ၊

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ ၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများနှင့်ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများအားလုံး ချေးငွေများ တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခုနှစ် ပထမ ၆ လတွင် အပ်ငွေတိုးတက်မှုမှာ ၀.၁၆% ရှိသော်လည်း ချေးငွေတိုးတက်မှုမှာ ၇.၀၁% ရှိပါသည်။

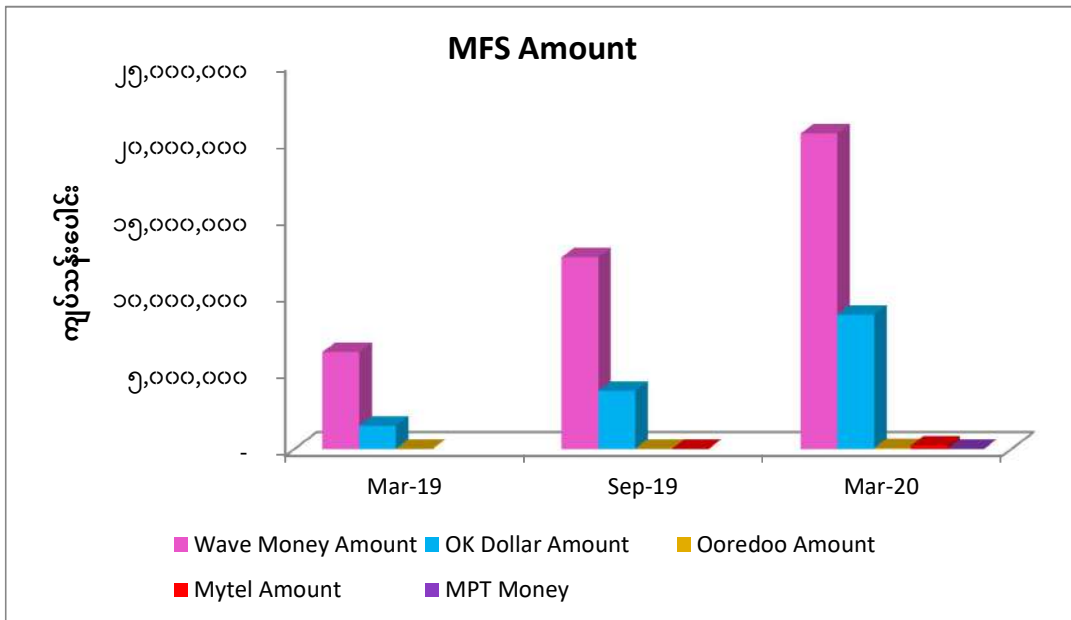
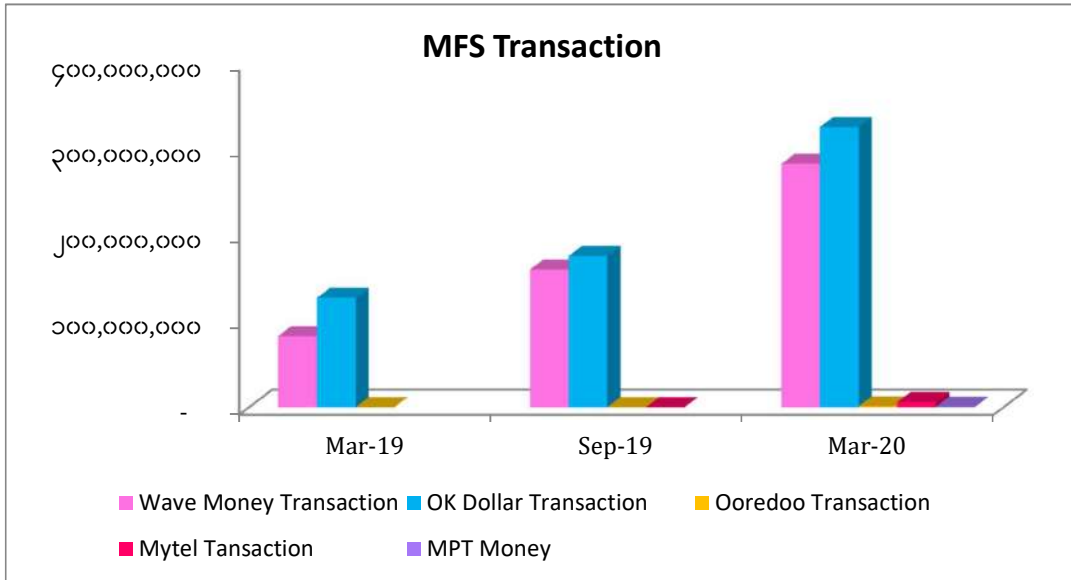

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ပျမ်းမျှငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ပထမ ၆ လတွင် ၄၄.၉၄% ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၀.၈၂% လျော့နည်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အဓိကမှာ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များတွင် ငွေဖြစ်လွယ်သော ရန်ပိုင်ခွင့်များ ကျဆင်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် Retail Sector မှာ တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပြီး Digital Banking System (E-Cards, E-banking နှင့် Mobile Payment) များကို ပိုမိုဆောင်ရွက်လာရာ Banking Sector ဖွံ့ဖြိုးမှုကို Services များ ပိုမိုပေးခြင်းဖြင့် Online Transactions များပိုမိုတိုးတက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များမှ ATM အရေအတွက် ၃,၉၅၅ ခု၊ POS အရေအတွက် ၁၄,၂၆၃ ခုဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။

၎င်းအပြင် Mobile Service Provider များမှလည်း Payment Transactions များကို Retail Sector အတွက်အထောက်အကူပြုခဲ့ရာ Financial Inclusion Context တွင် ပါဝင်အကောင်အထည်ဖော်နေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ၁-၁၀-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် MPT MoneyCo.,Ltd အား မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်အား ထုတ်ပေးခဲ့ပြီး၊ ၂၈-၁-၂၀၂၀ ရက်နေ့တွင် လုပ်ငန်းစတင်လည်ပတ်ခဲ့ပါသည်။

၂။ ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်မှု အခြေအနေသုံးသပ်တင်ပြချက်

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် လျင်မြန်စွာတိုးတက်ပြီး ခေတ်မီလာသည့်အတွက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသည့်စည်းမျဉ်းများကို နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများသို့ မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုစွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လအတွင်း ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများနှင့် ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအနက် ချေးငွေထုတ်ချေးတိုးတက်မှုတွင်နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများ၏ Shareပါဝင်မှုမှာ တိုးတက်မှုရှိခဲ့ပြီး၊ ဘဏ်များအကြား Interbank Lending မှာလည်း ပိုမိုခဲ့၍ ငွေဖြစ်လွယ်မှု Short Term Money Market ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ ပိုမိုတိုးတက်မှု ရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

လက်ရှိ Covid-19 ကြောင့် ဘဏ်များတွင် ရန်ပိုင်ခွင့်များတန်ဖိုးနှင့် ချေးငွေဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအခြေအနေ၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုနှင့် ဘဏ္ဍာငွေပံ့ပိုးနိုင်မှုအခြေအနေ၊ အမြတ်ရရှိနိုင်မှုနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်အောင်မြင်စွာ ရပ်တည်နိုင်မှုအခြေအနေတို့မှာ ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်တွင် စိန်ခေါ်မှုများဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး Covid-19 သက်ရောက်မှုလျော့နည်းစေရန်၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များအား လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်ရန်နှင့် Real economy အထောက်အကူပြုရန် ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေကြေးမူဝါဒဆိုင်ရာဆောင်ရွက်မှုများအနေဖြင့် ဗဟိုဘဏ်အတိုးနှုန်းကို လျှော့ချခြင်း၊ ဘဏ်များမှ ထားရှိရမည့် အနည်းဆုံးသီးသန့်ငွေလိုအပ်ချက်ကို လျှော့ချပေးခြင်း၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးတွက်ချက်သည့်ပုံစံအား ယာယီပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်များက MSMEs သို့ ထုတ်ချေးထားသည့် ချေးငွေများအနက် COVID-19 သက်ရောက်မှုရှိပြီး အရင်းနှင့်အတိုးပေးဆပ်မှု မှန်ကန်ခဲ့သည့် MSMEs များအား ၃ နှစ်ထက်မပိုသည့် ချေးငွေသက်တမ်းဖြင့် Restructuring နှင့် Rescheduling ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် ယင်းချေးငွေများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်လျက်ရှိပါသည်။

Covid-19 ကာလအတွင်း Digitalization Channel ကို customer များက ပိုမိုအသုံးပြုလာသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်များ၏ Fraud Management နှင့် Reconciliation များ သေချာစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်းကြားထားပြီး စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်လျက်ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် Interbank Market Development ဖြစ်စေရန် Intra Day Liquidity Support ပေးခြင်း၊ဘဏ်များအကြား Repo Transactions များခွင့်ပြုပေးခြင်း၊ FX လိုအပ်ချက်ရှိသည့် ဘဏ်များအတွက် Swap Facility တို့ကိုဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဗဟိုဘဏ်၏ Risk Assessment ပေါ်မူတည်၍ ဘဏ်များ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေတို့အရလည်းကောင်း၊ အမြတ်ရရှိမှု အခြေအနေ တို့အရလည်းကောင်း၊ Overall Assesment မှာအသင့်အတင့် တည်ငြိမ်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

၃။ **Macro Prudential Ratio များဖြင့် စိစစ်တင်ပြခြင်း**

၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ဘဏ်များ၏ ရရန်ပိုင်ခွင့်များ၊ ပေးရန်တာဝန်များ၊ မတည်ရင်းနှီးငွေများ တိုးတက်မှုရှိခဲ့ပါသည်။ ဘဏ်များ၏ အပ်ငွေအနေဖြင့် ယခင် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်တွင် ၉.၆၁% တိုးတက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၀.၁၆% တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘဏ်များ၏ ချေးငွေအနေဖြင့် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်တွင် ၇.၅၈% တိုးတက်ခဲ့ပြီး၊ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၆.၁၃% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ(SMEs)သို့ ကျပ် ၁,၂၉၆.၄၃ ဘီလီယံ ထုတ်ချေးနိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆လတွင် ၆၄.၇၆% ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အလားတူကာလအတွင်း ဘဏ်များ၏ စုစုပေါင်းချေးငွေနှင့် စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့် အချိုးမှာ ၄၇.၆၈% ရှိပြီး၊ မတည်ရင်းနှီးငွေ(Capital) ပမာဏမှာ ဘဏ်များက မတည်ငွေရင်းတိုးမြှင့် ထည့်ဝင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ၁.၈၄% တိုးလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့်မှာ ယခင် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်တွင် ၉.၂၈% တိုးတက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၂.၈၁% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

၄။ **ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လရှိ အရေးပါသော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများအပေါ်အခြေခံစိစစ်ချက်များ စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့် (Asset)**

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့်အခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ကျပ် ၇၀,၉၄၃.၀၂ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၂.၈၁% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တိုးတက်ခြင်းမှာ အဓိကအားဖြင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများတွင် တိုးတက်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ချေးငွေ (Loan)

ဘဏ်၏စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့်တွင် ချေးငွေမှာပမာဏအများဆုံးပါဝင်ပါသည်။ စံမီသော ချေးငွေများမှာ ဘဏ်အတွက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေပိုမိုများပြားစေပြီး၊ ဘဏ်၏ ဝင်ငွေကျဆင်းခြင်း၊ ငွေကြေး လွယ်ကူမှုကျဆင်းခြင်း၊မတည်ရင်းနှီးငွေလျော့နည်းခြင်းစသည့်ပြဿနာများပေါ်ပေါက်လာစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘဏ်များမှ စံမီချေးငွေများကိုသာ ထုတ်ချေးရန်လိုအပ်ပြီးစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း၊ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း၊ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း၊ အိမ်ရာချေးငွေ၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေး လုပ်ငန်း (SMEs) နှင့် အထွေထွေလုပ်ငန်းများသို့ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးလျက်ရှိပါသည်။ SMEs ကဏ္ဍကို ပိုမိုအားပေးရန် မူဝါဒချမှတ်ထားသည်နှင့်အညီ အဆိုပါကဏ္ဍသို့ ကျပ် ၁,၂၉၆.၄၃ဘီလီယံ ထုတ်ချေးထားပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ချေးငွေအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ကျပ် ၃၃,၈၂၅.၄၅ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၆.၁၃%တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

တိုးတက်ခြင်းမှာ နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများက ၁၃.၇၄% နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက ၈.၆၄% တိုးတက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အပ်ငွေ (Deposit)

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ အပ်ငွေအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ကျပ် ၅၂,၂၂၉.၃၀ ဘီလီယံ ရှိပြီး၊ ပထမ (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၀.၁၆% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့သို့ တိုးတက်ခြင်းမှာ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက ၂.၁၃% တိုးတက်လာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မတည်ရင်းနှီးငွေ (Capital)

ဘဏ်တစ်ဘဏ်၏ မတည်ငွေရင်းပမာဏသည် ထိုဘဏ်၏ ငွေကြေးခိုင်မာမှုနှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်စွမ်း (Solvency) ကိုညွှန်ပြလျက်ရှိပါသည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ ကြုံတွေ့ရသည့် ဆုံးရှုံးမှုများ (Unanticipated Losses) ကို ဘဏ်၏ မတည်ရင်းနှီးငွေမှ ခုနှိမ်မည်ဖြစ်သော်လည်း ဆုံးရှုံးမည့်ပမာဏကြီးမားမည်ဆိုပါက ဘဏ်အနေဖြင့် ပေးဆပ်ရန်ရှိသည်တို့ကို ပေးနိုင်စွမ်း ရှိတော့မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ပြင် ချေးငွေများတိုးမြှင့်ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ရန်နှင့် ပုံသေပိုင်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန် စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သည့်ရန်ပုံငွေများရရှိနိုင်ရန် မတည်ရင်းနှီးငွေလိုအပ်ပါသည်။ ဘဏ်အနေဖြင့် မတည်ရင်းနှီးငွေမြင့်မားလေ ဆုံးရှုံးမှုကိုခံနိုင်ရည်ရှိလေ ဖြစ်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ထည့်ဝင်ပြီးမတည်ရင်းနှီးငွေအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆လတွင်ကျပ် ၃,၅၉၇.၂၄ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင်(၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ကျပ် ၁.၈၄% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တိုးတက်ခြင်းမှာ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များက ၂၄.၉၁% နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက ၀.၉၁% မတည်ရင်းနှီးငွေများ တိုးမြှင့်ထည့်ဝင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များ (Liquid Assets)

ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များတွင် လက်ဝယ်ရှိငွေလက်ကျန်များ ၊ ဗဟိုဘဏ်နှင့် အခြားသောဘဏ်များရှိ ငွေလက်ကျန်များ၊ (၃)လသက်တမ်းရှိ လျော့နှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူထားသော ဘီလ်များ၊ အစိုးရငွေတိုက်စာချုပ်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ကျပ် ၃၃,၀၀၈.၇၈ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင်(၆)လနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၀.၀၂% ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ကျပ် ၁၃,၉၀၅.၃၇ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင်(၆) လနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၃.၂၁% ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ဘဏ္ဍာနှစ်ပထမ ၆ လတွင်ကျပ် ၁၃,၄၂၇.၈၄ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၁.၉၈% တိုးတက်

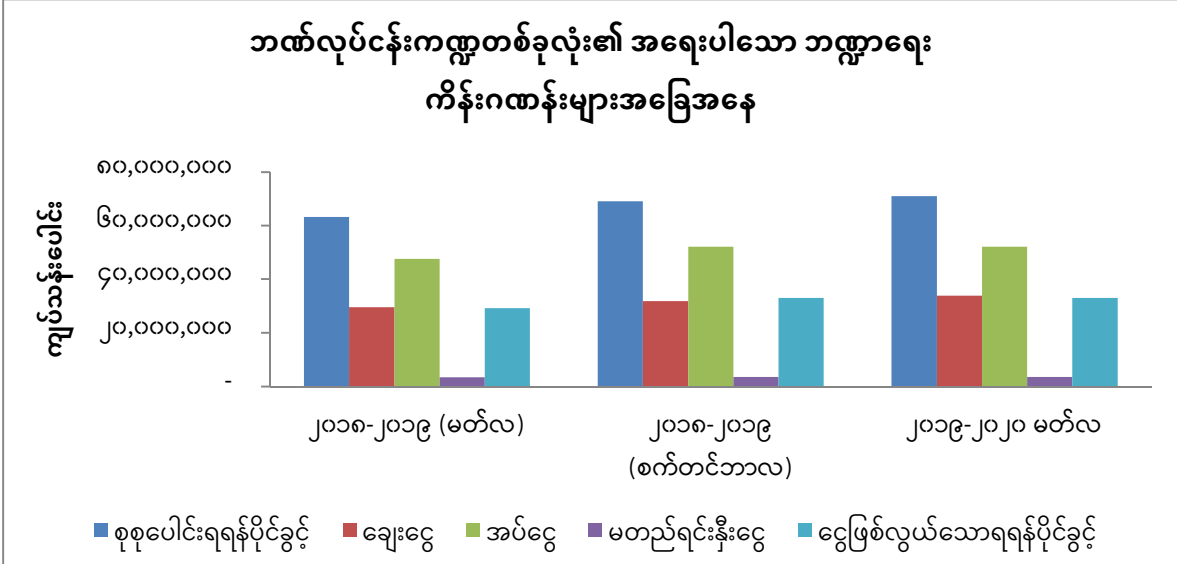
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

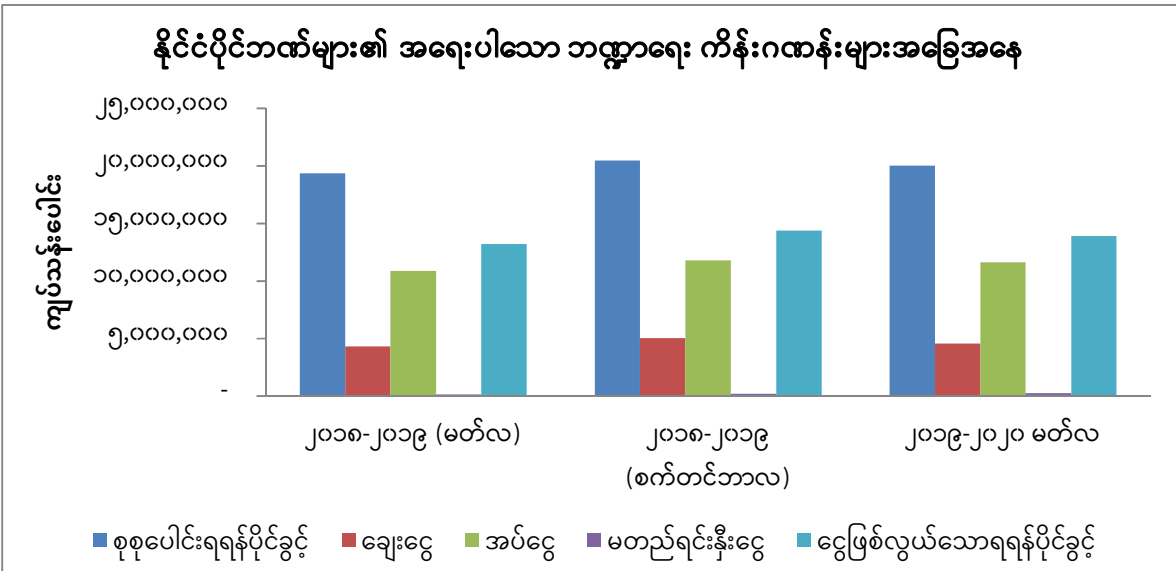
ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တိုးတက်ခြင်းမှာဘဏ်များလက်ဝယ်ရှိငွေသားကိုဆောင်မှုနှင့်အစိုးရငွေချေးသက်သေခံစာချုပ်စာတမ်းများပိုမိုဝယ်ယူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံခြားဘဏ်၊ ဘဏ်ခွဲများ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရရန်ပိုင်ခွင့်များအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ကျပ် ၅,၆၇၅.၅၆ ဘီလီယံ ရှိပြီး ၊ ယခင် (၆) လနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၃.၅၄% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၊ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများ၏အရေးပါသော ဘဏ္ဍာရေးကိန်းဂဏန်းများ၏ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ပထမ (၆) လနှင့်၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်နှင့် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ အခြေအနေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ပုံ(၁) ၊ ပုံ(၂)၊ ပုံ(၃) နှင့် ပုံ(၄) တို့ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

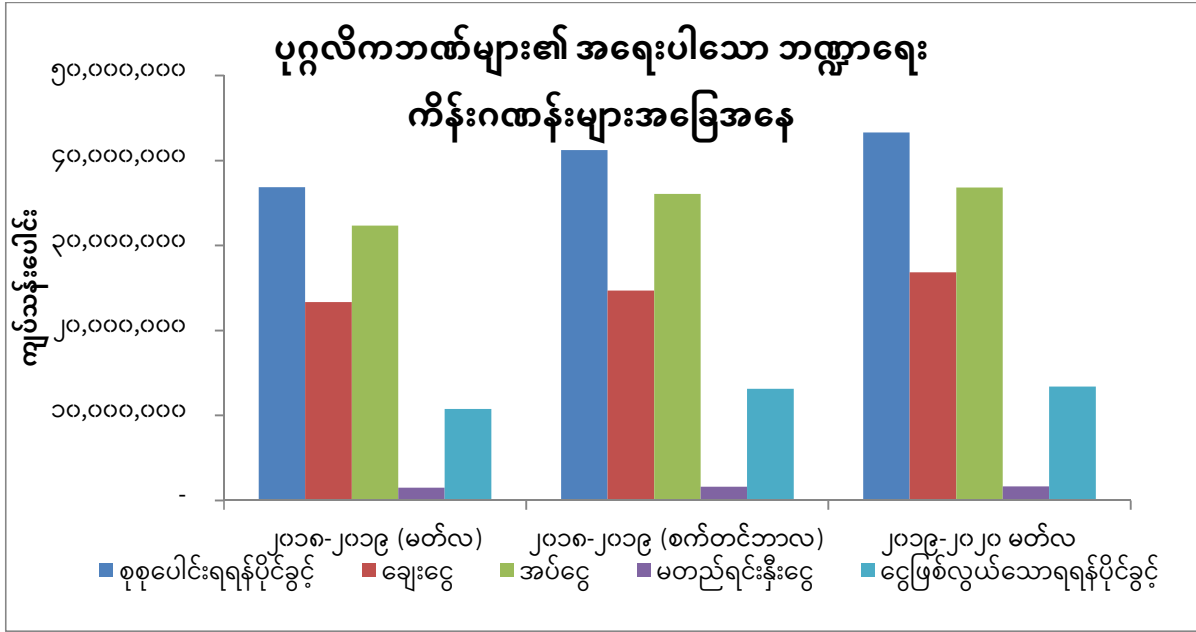
ပုံ (၁) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

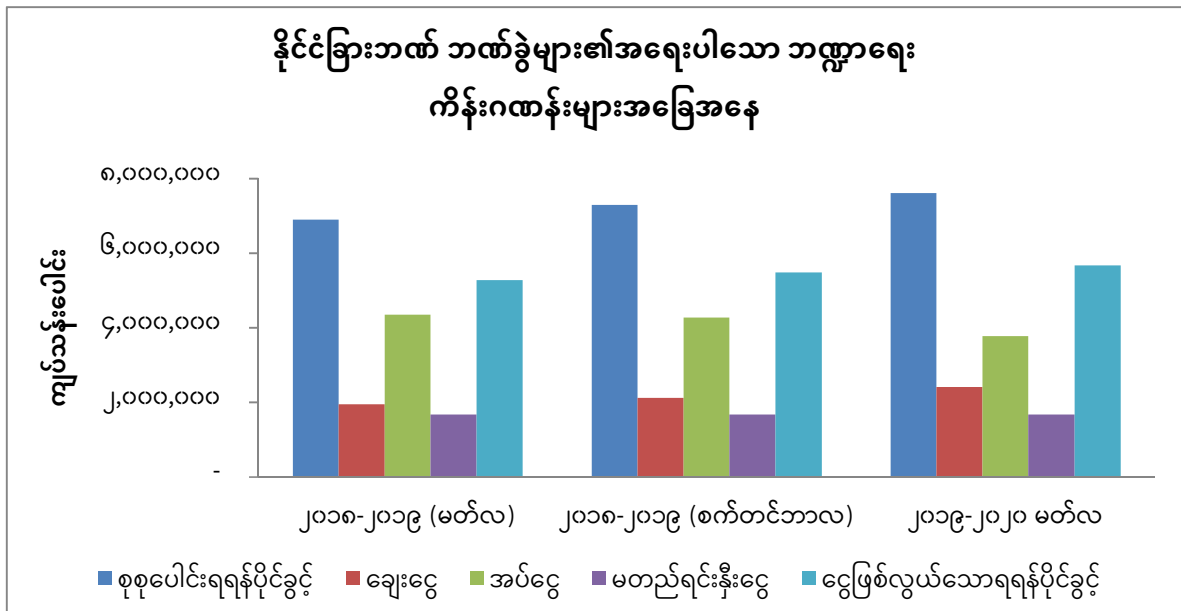
ပုံ (၂) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ(၃) ဇစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၄) ဇစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ဝင်ငွေ (Income) ရရှိမှုအခြေအနေ

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ ဝင်ငွေရရှိမှုအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ကျပ် ၂,၂၃၅.၉၁ ဘီလီယံ ဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ ကျပ် ၃၀၇.၇၇ ဘီလီယံ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ ကျပ် ၁,၇၈၈.၃၂ ဘီလီယံနှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ ကျပ် ၁၃၉.၈၁ ဘီလီယံ တို့ဖြစ်ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

အရုံး/အမြတ်အခြေအနေ

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ အခွန်မပေးဆောင်မီ အရုံး/အမြတ်အခြေအနေမှာ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် အရုံးကျပ် ၂၀၄.၇၄ ဘီလီယံ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့အရုံးဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှာ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ် များ၌ အရုံးကျပ် ၂၆၅.၁၂ ဘီလီယံ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၌ အမြတ် ကျပ် ၁၄.၇၄ ဘီလီယံနှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများ၌ အမြတ် ကျပ် ၄၅.၆၄ ဘီလီယံတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုး (Liquidity Ratio)

ဘဏ်တစ်ဘဏ်၏ငွေကြေးလွယ်ကူမှု ဖြစ်မဖြစ်ဆိုသည့်အချက်ကို ဘဏ်၏ မြီစား၊ မြီရှင် များပါစိတ်ဝင်စားလေ့ရှိကြပါသည်။ ၎င်းတို့မှ ဘဏ်အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ငွေများကို ထုတ်ပေးနိုင်စွမ်း မရှိဟု ထင်မြင်ယူဆလာပါက Bank Run ဖြစ်ပေါ်ပြီးဒေဝါလီခံခြင်းအပြင် ဘဏ်စနစ်တစ်ခုလုံးသို့ ကူးစက်ပြီး ဘဏ်လုပ်ငန်းအကြပ်အတည်း (Banking Crisis) ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘဏ်များသည် ဗဟိုဘဏ်မှ သတ်မှတ်ထားသည့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုး လိုအပ်ချက်ကို လိုက်နာရန် လိုအပ်ပါသည်။

ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုး မြင့်မားတိုင်း ကောင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ငွေဖြစ်လွယ်သော ရရန် ပိုင်ခွင့်ပမာဏများလေလေ ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်းစသည့် ဝင်ငွေရစေသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည့် ပမာဏ နည်းလေဖြစ်ရာ ဘဏ်၏ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိဘဏ်အတွက် သင့်လျော်မည့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုကို မှန်ကန်စွာ ချိန်ဆနိုင်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

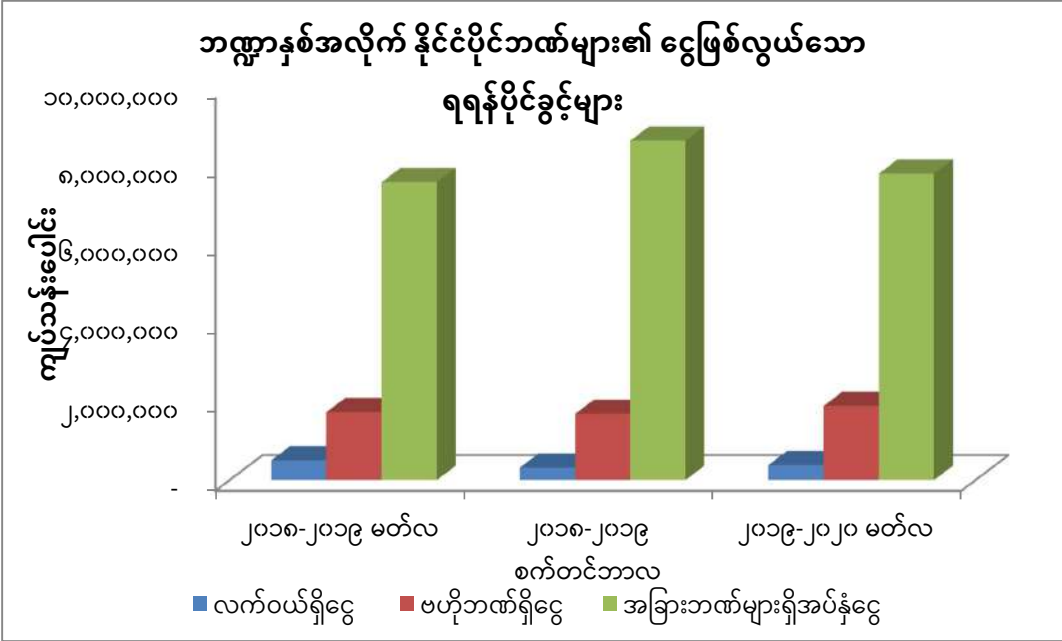
ဘဏ်များအနေဖြင့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးအား အနည်းဆုံး ၂၀ % ထားရှိရန် ဗဟိုဘဏ်က သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးဆိုသည်မှာ ငွေဖြစ်လွယ်သော ရရန်ပိုင်ခွင့်နှင့် သတ်မှတ်ထားသော ပေးရန်တာဝန်အချိုးချထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ငွေဖြစ်လွယ်သော ရရန်ပိုင်ခွင့်တွင် လက်ဝယ်ရှိငွေနှင့် ဘဏ်များရှိ ငွေလက်ကျန်များ၊ ဗဟိုဘဏ်ရှိ ငွေလက်ကျန်၊ ဝယ်ယူထားသော အစိုးရငွေတိုက်စာချုပ်များ၊ (၃)လသက်တမ်းရှိ လျော့နှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူထားသောဘီလ်များ ပါ ဝင်ပြီး၊ သတ်မှတ်ထားသောပေးရန်တာဝန်တွင် အပ်ငွေများနှင့်ငွေပေးအမိန့်များ ပါဝင်ပါသည်။ ဘဏ် အနေဖြင့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုး မြင့်မားစွာကိုင်တွယ်ထားပါက ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းပါးနိုင်ပြီး၊ ငွေကြေး လွယ်ကူမှုအချိုးနည်းပါက ငွေအပ်နှံသူများ ငွေပြန်လည်ထုတ်ယူသည့်အခါ အခက်အခဲဖြစ်ပေါ်နိုင်သဖြင့် ဘဏ်များအနေဖြင့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးအား ၂၀ %နှင့် ၃၀ % အကြားရှိရန် ထိန်းသိမ်းဆောင် ရွက်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ပျမ်းမျှငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၄၄.၉၄ % ရှိပြီး၊ ပထမ (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၀.၈၁% လျော့နည်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့လျော့နည်းခဲ့ခြင်းမှာ အစီရင်ခံတင်ပြသည့် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ သည် မြန်မာ ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

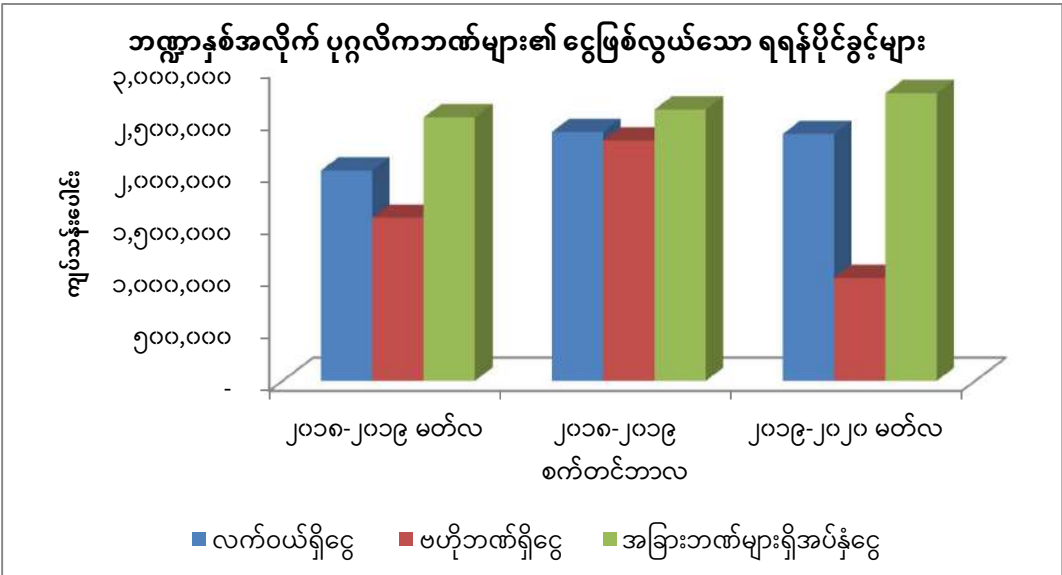
မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

နိုင်ငံ၌ COVID-19 အတည်ပြုလူနာ စတင်တွေ့ရှိခဲ့ပြီး၊ ဘဏ်များ၌ အပ်ငွေထုတ်ယူမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် Liquid Asset ၌ ဗဟိုဘဏ်ရှိ အပ်နှံငွေစာရင်းများ ကျဆင်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်၊ နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရရန်ပိုင်ခွင့်များ အခြေအနေအား ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ပထမ (၆) လနှင့် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်နှင့် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ အခြေအနေများနှင့်နှိုင်းယှဉ်၍ ပုံ (၅) ၊ ပုံ (၆) နှင့် ပုံ(၇) ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

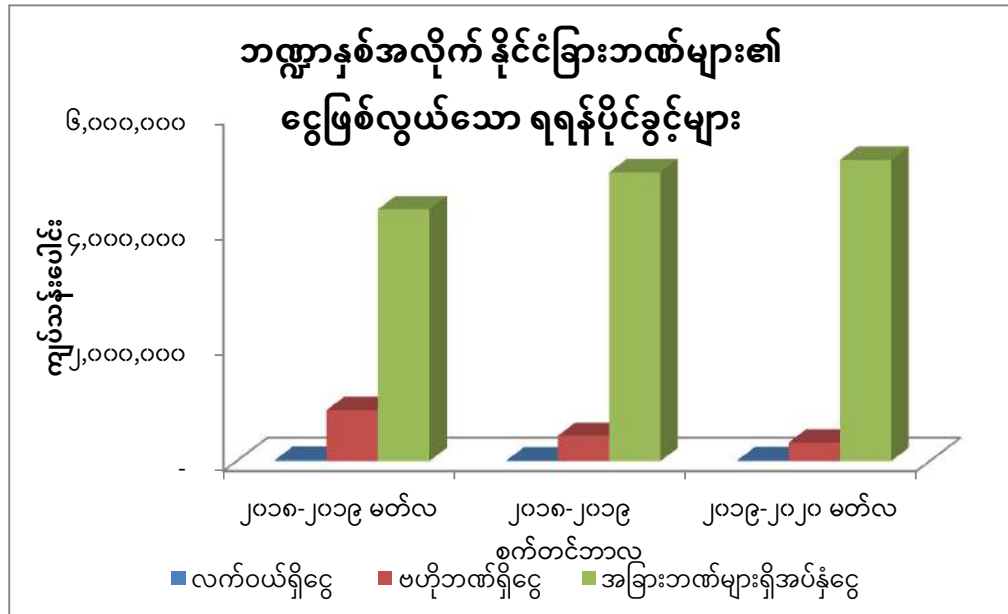

ပုံ (၅) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၆) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ (၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

ပုံ (၇) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုး (Loan to Deposit Ratio)

ဘဏ်များသည် ဗဟိုဘဏ်မှသတ်မှတ်ထားသောငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုး ၂၀% ကိုချန်လှုပ်၍ လက်ခံထားသော အပ်ငွေ၏ ၈၀% ခန့်အားချေးငွေထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ချေးငွေနှင့် အပ်ငွေအချိုးမှာ ၇၀% နှင့် ၈၀% ကြား ထုတ်ချေးပါက သင့်တော်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ချေးငွေများ ထုတ်ချေးခြင်းဖြင့် ဘဏ်တွင် ဝင်ငွေရရှိစေနိုင်သော်လည်း တစ်ဖက်တွင်မူ စံမီသောချေးငွေများသည်သာ တိုင်းပြည်၏ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတိုးတက်ရန်အထောက်အကူပေးနိုင်ပြီးဘဏ်တွင်ချေးငွေဆိုင်ရာဆုံးရှုံး နိုင်ခြေလျော့နည်းစေမည်ဖြစ်၍ ဘဏ်များအနေဖြင့် စံမီသောချေးငွေများကို ပိုမိုထုတ်ချေးရန်လိုပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ၌ ၆၄.၇၆ % ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၃.၆၅ % တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၏ ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ၌ ၃၉.၂၀% ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၃.၃၉% လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ၌ ၇၂.၉၄% ရှိပြီး၊ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၄.၃၇% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများ၏ ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ၌ ၆၃.၇၂% ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၁၄.၂၆% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

မတည်ငွေရင်းလုံလောက်မှုအချိုး (Capital Adequacy Ratio)

မတည်ရင်းနှီးငွေလုံလောက်မှုအချိုး (Capital Adequacy Ratio) မှာ ဘဏ်၏ မတည်ရင်းနှီးငွေ နှင့် ဘဏ်၏ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအလေးပေးတွက်ချက်ထားသည့် ရရန်ပိုင်ခွင့်တို့ကို တွက်ချက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ(Banking Sector)၏ ပျမ်းမျှမတည်ငွေရင်း လုံလောက်မှုအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် Tier-1 Capital Ratio ၉.၀၃% နှင့် Regulatory Capital Ratio ၁၀.၆၈% ရှိပြီး၊ အနည်းဆုံးလိုက်နာရမည့် Tier-1 Capital Ratio ၄% နှင့် Regulatory Capital Ratio ၈% ပြည့်မီကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘဏ်များအားပြန်လည်တည့်မတ်စေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများ

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်များ၏ Assets and Liabilities Management အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို Off-site/On-site Findings များမှတစ်ဆင့် ဘဏ်၏ Risk Management ကို ပိုမိုခိုင်မာစေရန်၊ Risk Based Supervision အား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဘဏ်၏ Risk Profile ပေါ်အခြေခံ၍ emerging problems များ ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဧရိယာများကို ဦးတည်ချက်ထား၍ Inherent Risks များအပေါ် အဓိကအကဲဖြတ်၍ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါသည်။

Offsite Supervision မှ တွေ့ရှိအချက်များဖြစ်သည့် အထူးသဖြင့် Prudential Ratio များ အနက် မတည်ငွေရင်းလုံလောက်မှုအချိုးမပြည့်သည့်ဘဏ်များအား Capital Improvement Plan တင်ပြစေခြင်း၊ Subordinated Debt များဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန်၍ ခွင့်ပြုပေးခဲ့ခြင်း၊ Liquidity Ratio မပြည့်မီသည့် ဘဏ်များအား Early Warning Letter များထုတ်ပြန်၍ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊ NPL တိုးလာသည့်ဘဏ်များအား လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ တောင်းခံ၍ တိုးတက်မှုမရှိသည့် ဘဏ်များအား ခေါ်ယူတွေ့ဆုံခြင်း၊ သတ်မှတ်ထားသည့် Large Exposure Limit ထက်ပိုမိုထုတ်ချေးခဲ့သည့် ဘဏ်များအား လျော့ချမည့်အစီအစဉ်များ တောင်းခံစစ်ဆေးခြင်း၊ အရှုံးဖြစ်ပေါ်နေသည့် ဘဏ်များအား Financial Strength ပိုမိုအားကောင်းစေရန် ခေါ်ယူတွေ့ဆုံပြီး Business Plan တင်ပြစေခြင်း၊ Risk Management အားနည်းသည့် ဘဏ်များအား ခေါ်ယူ၍ Offsite တွေ့ရှိချက်များသာမက Onsite တွေ့ရှိချက်များကိုပါ သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ်မှဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဝင်များနှင့် စီမံခန့်ခွဲသူများသို့ ခေါ်ယူဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း ၊ လိုအပ်ပါက မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၊ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့အစည်းအဝေးများသို့ တင်ပြခြင်းများအား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၄ ၊ ၉၅ နှင့် ၉၆ ပါ ဘဏ်များ ပြန်လည်တည့်မတ်ရေးဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအပြင် Offsite Supervision Guide ပါ Enforcement Action များအတိုင်း အဆင့်ဆင့်ထိန်းကျောင်း စိစစ်လျက် ရှိပါသည်။

၆။ အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရုပ်သိမ်းခဲ့ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေနှင့် ဗဟိုဘဏ်၏ ညွှန်ကြားချက်အမှတ်(၉/၂၀၁၄)တို့အရ အနည်းဆုံးထည့်ဝင်ရမည့် မတည်ငွေရင်း ကျပ်ဘီလီယံ ၂၀ ပြည့်မီအောင်ထည့်ဝင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်မှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ၅ ကြိမ်တိုင်တိုင် အကြောင်းကြားခဲ့သော်လည်း ထည့်ဝင်မှုမရှိခြင်း၊ အစုရှယ်ယာလွှဲပြောင်းရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူထားမှုမရှိခြင်း၊ အထူး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာနက ပေးပို့လာသော စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက် အထောက်အထားများအရ ဘဏ်သို့ ထည့်ဝင်

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

သည့် မတည်ငွေရင်းများသည် တရားဝင်ရရှိသည့်ငွေဖြင့် အခွန်ထမ်းဆောင်ထားကြောင်း အထောက်အထားမပြနိုင်သည့်ငွေများဟု စိစစ်တွေ့ရှိရခြင်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး၊ စီးပွားရေးရာဌာနကြီး၏ စာဖြင့် (၄)ကြိမ်တိုင်တိုင် လမ်းညွှန်မှုများနှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာနတို့၏စာပါ အထောက်အထားများအရ အာရှရန်ကုန်ဘဏ် စတင်တည်ထောင်စဉ်ကတည်းက မလေးရှားနိုင်ငံသားက မြန်မာနိုင်ငံသားများအမည်ခံဖြင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရရှိရန် လိမ်လည်လျှောက်ထားခဲ့မှု ထင်ရှားပေါ်လွင်ခြင်း၊ ဘဏ်လိုင်စင်ကို ဆက်လက်ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးစနစ်အတွင်းသို့ တရားမဝင်ငွေကြေးများစီးဝင်ရောက်ရှိမှုကို နိုင်ငံတော်အဆင့်အဖွဲ့အစည်းများက မသိကျိုးကျွန်ပြုကာငွေကြေးခဝါချမှုကို အားပေးရာရောက်နေသည့်အတွက် နိုင်ငံတကာမှ အမည်ပျက် စာရင်းသွင်းခြင်းဖြင့် ဖိအားပေးမှုများပိုမိုလာနိုင်ပြီး အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ၁၆-၃-၂၀၂၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ် ဒါရိုက်တာ အဖွဲ့အစည်းအဝေးအမှတ်အစဉ် (၃/၂၀၂၀) ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ၁၆-၃-၂၀၂၀ ရက်နေ့ညနေပိုင်းမှစ၍ အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရုပ်သိမ်းခဲ့ပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က အုပ်ချုပ်သူခန့်ထားသည့် အမိန့်စာထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က ၁၆-၃-၂၀၂၀ ရက်စွဲပါစာဖြင့် အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဥပဒေအရဘဏ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် လိုင်စင်ရုပ်သိမ်းကြောင်း အကြောင်းကြားခြင်းနှင့် ဒါရိုက်တာ အဖွဲ့ဝင်များအား တာဝန်မှထုတ်ပယ်ခြင်းကို အကြောင်းကြားခဲ့ပါသည်။ ၁၇-၃-၂၀၂၀ ရက်နေ့ထုတ် နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများတွင်လည်း အများပြည်သူ သိရှိအောင် ကြေညာခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ၂၂-၃-၂၀၂၀ ရက်နေ့ထုတ် နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများတွင်လည်း အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ဘဏ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်လိုင်စင် ရုပ်သိမ်းရခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဗဟိုဘဏ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည့်အခြေအနေကို အများပြည်သူ သိရှိနိုင်စေရန် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိ အချိန်တွင် ဗဟိုဘဏ်က အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား စာရင်းရှင်းလင်းဖျက်သိမ်းရေးအရာရှိ မခန့်အပ်မီကာလထိ ဗဟိုဘဏ်က အုပ်ချုပ်သူခန့်ထား၍ စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၇။ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများအားကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

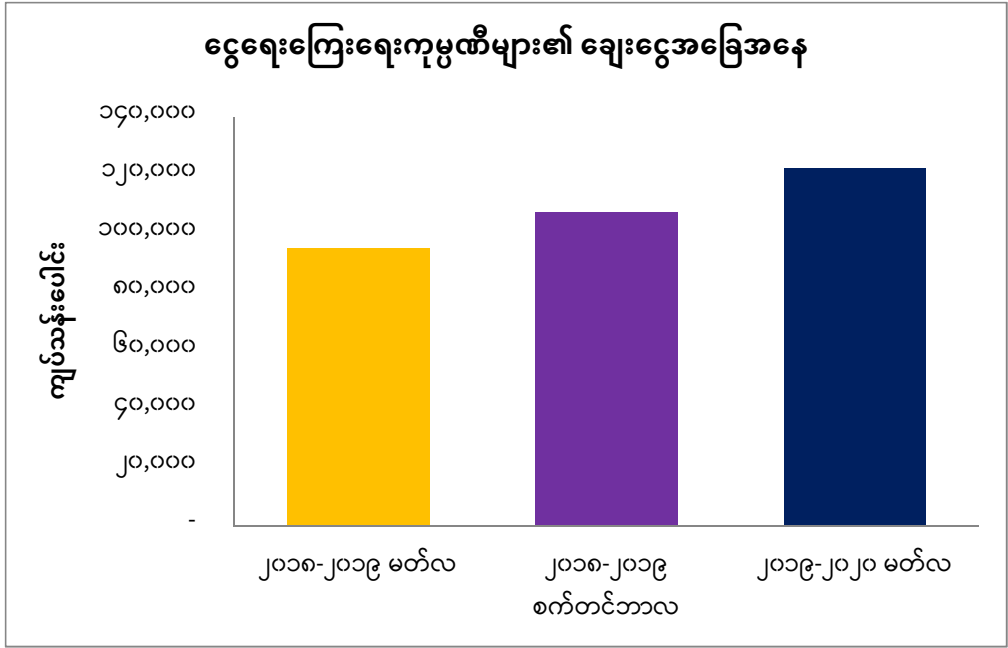
ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများသည် အများပြည်သူထံမှ အပ်နှံငွေများမဟုတ်သော အခြားနည်းဖြင့် စုစည်းရရှိသည့် ရန်ပုံငွေများဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းဝယ်ယူနိုင်ရန်လည်းကောင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် သုံးစွဲနိုင်ရန်လည်းကောင်း၊ ချေးငွေများထုတ်ပေးခြင်းကို အဓိကထား၍ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ၎င်းအပြင် အငှားဝယ်စနစ် (Hire Purchase) ဖြင့်လည်း ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးရာ ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိသော်လည်း တန်ဖိုးကြီးသောလူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ တစ်လုံးတစ်ခဲတည်း မပေးချေနိုင်သူများအတွက် အရစ်ကျပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်ရန် ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီတစ်ခုချင်း အလိုက် စည်းကမ်းချက်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အာမခံချက်များဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများသည် လစဉ်ယင်းတို့၏ စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၊ သုံးငွေ၊ ချေးငွေ ရှင်းတမ်းအား မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သို့ တင်ပြရပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ Off-site Monitoring ပြု

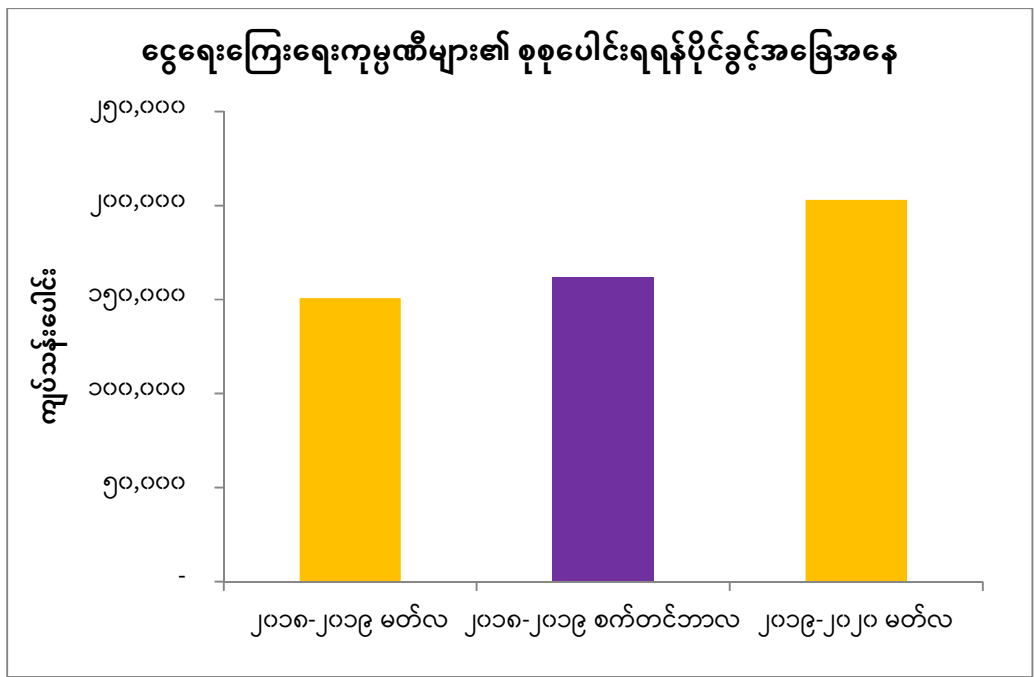
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

လုပ်၍ စိစစ်သုံးသပ်ပြီး၊ On-site Team များမှလည်း သွားရောက်စစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများသည် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ(၆)လတွင် စုစုပေါင်းချေးငွေမှာ ကျပ် ၁၂၂.၅၀ ဘီလီယံ ရှိပြီး၊ ယခင် (၆)လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၁၃.၉၃% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများ၏ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ(၆)လရှိ ချေးငွေအခြေအနေအား ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ (၆)လနှင့် ဒုတိယ(၆)လတို့ရှိချေးငွေ အခြေအနေများနှင့်နှိုင်းယှဉ်၍ ပုံ (၈) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရရန်ပိုင်ခွင့်အခြေအနေအား ပုံ(၉)နှင့် ဝင်ငွေ၊ သုံးငွေ အခြေအနေအား ပုံ(၁၀) ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

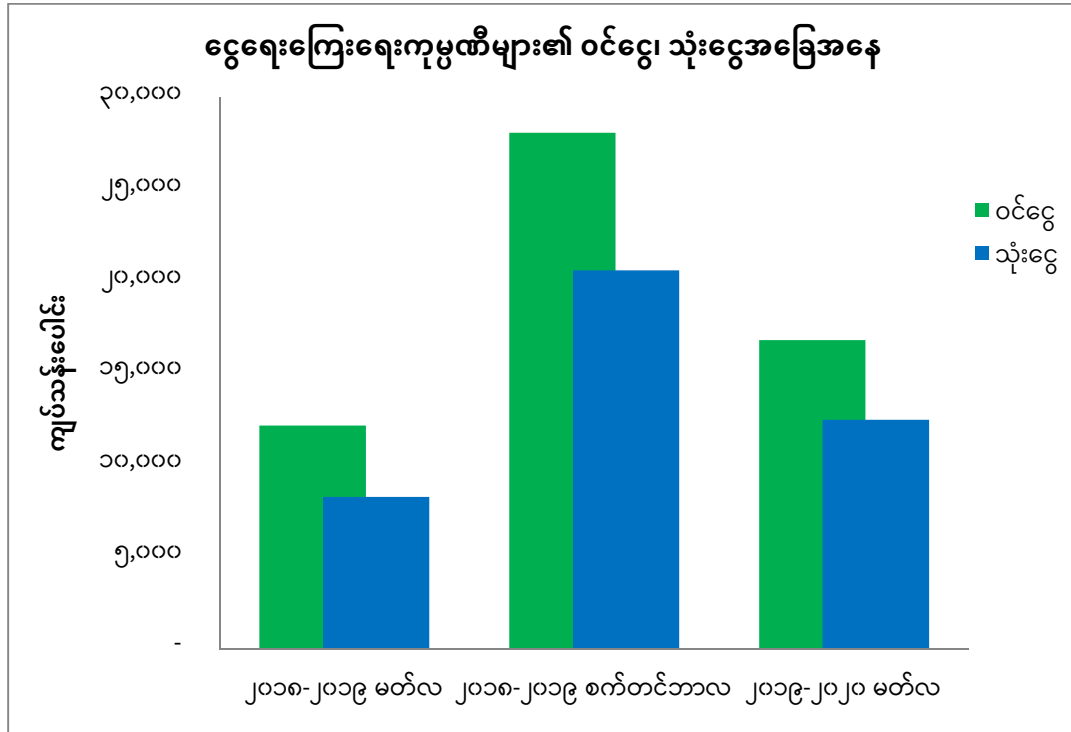

ပုံ (၈) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၉) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

ပုံ (၁၀) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

၈။ ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေမှုများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်တစ်ခုဖြစ်သည့် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတကာဗဟိုဘဏ်များနှင့် ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍကြပ်မတ်ကွပ်ကဲသူများဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဘာဆဲလ်ကော်မတီက ထုတ်ပြန်ထားသော နိုင်ငံတကာတွင် ကျင့်သုံးနေသည့် စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရန်၊ ခိုင်မာတောင့်တင်းစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဘဏ်များနှင့်ဘဏ်မဟုတ်သောငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအပေါ် စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရာ၌ ဥပဒေနှင့်စည်းမျဉ်းအရ သတ်မှတ်ထားသည့် မတည်ငွေရင်းလုံလောက်မှုအချိုး၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုး၊ ပမာဏကြီးမားသောကြွေးမြီများ၊ ချေးငွေများအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းနှင့် လျာထားခြင်း၊ အရင်း၊ အတိုးပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်သောချေးငွေများအချိုး၊ စီမံခန့်ခွဲသူများ၏ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်ကို တိုင်းတာသည့် ငွေရေးကြေးရေးအချိုးများ၊ အချိန်ကာလအလိုက် တင်ပြရသည့် ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းများအား ခွဲခြမ်းစိစစ်၍ မှန်ကန်မှု ရှိ၊ မရှိ သုံးသပ်ခြင်း၊ အဓိကပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်သည့် စာရင်းခေါင်းစဉ်များကို ဆန်းစစ်ခြင်း၊ ဘဏ်များတွင် အဆင့်မြင့်စီမံခန့်ခွဲသူများ ခန့်အပ်ရာ၌ အရည်အချင်းသင့်လျော်မှု ရှိ၊မရှိ စိစစ်ခြင်း၊ အစုရှယ်ယာများ တိုးမြှင့်ခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်း အပေါ် အခွန်ပေးဆောင်ထားမှုနှင့် ငွေကြေးခဝါချမှုကင်းရှင်းခြင်းအား စိစစ်ခြင်း၊ ဘဏ်များ၏

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

လုပ်ငန်းတွင်း ထိန်းချုပ်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် အားကောင်းမှုနှင့် ပြင်ပစာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာပေါ် ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ပါသည်။

ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းရာတွင် စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းက ရရှိလာသည့် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးမည့် ဧရိယာသတ်မှတ်ခြင်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေရှိသော လုပ်ငန်းနယ်ပယ်အား ဖော်ထုတ်စစ်ဆေးခြင်း၊ တင်ပြထားသော အစီရင်ခံစာများ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိ အတည်ပြုစစ်ဆေးခြင်း၊ ဘဏ်၏ ဌာနအလိုက် တာဝန်ခံများကို တွေ့ဆုံ၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှု အခြေအနေတို့အပေါ် မေးခွန်းများ မေးမြန်းခြင်း၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဘဏ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ ၊ မရှိ ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးပြီး ရရှိလာသော အဓိကစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များကို နယ်ပယ်အလိုက် အဆင့်သတ်မှတ်၍ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့်အစီရင်ခံစာအား ထုတ်ပြန်ပါသည်။

တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည့်နည်းတူ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင်လည်း ခေတ်နှင့် အညီ နည်းပညာအသုံးပြုမှု တွင်ကျယ်လာပါသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းတွင် နည်းပညာတိုးတက်လာသည် နှင့်အမျှ ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့် နည်းလမ်းများကိုလည်း ဘဏ်များရယူထားသည့် ဆုံးရှုံး နိုင်မှုအပေါ် စိစစ်၍ မည်မျှခိုင်မာအောင်ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အလေးပေး၍ ပြောင်းလဲကြီးကြပ် စစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။

ဘဏ်များကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့်အခါ ယခင်ကဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း သတ်မှတ် ချက်များ လိုက်နာမှု ရှိမရှိ (Compliance-based) အခြေခံ၍ စစ်ဆေးပါသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှစတင်၍ ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များလိုက်နာမှုအပြင် ဘဏ်၏ အရွယ်အစား၊ လုပ်ငန်း နယ်ပယ်အလိုက် ရယူထားသော ဆုံးရှုံးနိုင်မှု (Risk-based) အပေါ် လုပ်ငန်းတွင်း၊ လုပ်ငန်းပြင်ပ သတင်းအချက်အလက်အပေါ်အခြေခံကာ ပေါ်ပေါက်နေသည့် ပြဿနာများကိုဖော်ထုတ်၍ ရှေ့တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည့် အကျိုးဆက်ကိုပါထည့်သွင်းပြီး (Forward Looking Assessment) ဖြင့် ဘဏ် တစ်ခု၏ ခိုင်မာတောင့်တင်းမှုအား ကြီးကြပ်စစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးသူများအနေဖြင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှု အခြေခံကြီးကြပ်စစ်ဆေးရာတွင် ဘဏ်များ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲသည့် နည်းလမ်းများအပေါ် မူတည်၍ High၊ Medium၊ Low အဆင့် သတ်မှတ်ကာ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနည်းဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမည့် လုပ်ငန်းနယ်ပယ် သတ်မှတ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းတွင်း စီမံအုပ်ချုပ်မှုအပေါ် မေးခွန်းများ မေးမြန်း၍ အတည်ပြုခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့် အစီရင်ခံစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၉။ Data နှင့် Reporting System များ ပိုမိုမှန်ကန်စေရန် စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် Management Information System (MIS)ကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိရာ ဘဏ်များနှင့်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ပေးပို့လျက်ရှိသော အတည်ပြုခြင်းနှင့် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးသည့်အစီရင်ခံစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် Management Information System (MIS) ကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိရာ ဘဏ်များနှင့်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ပေးပို့လျက်ရှိသော အစီရင်ခံစာများအား အချိန်နှင့် တပြေးညီမှန်ကန်တိကျသော data များအား MIS မှ ထုတ်ယူရရှိနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော Infrastructure များ Applications များ အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ MIS ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် Manual Workload များ သက်သာစေနိုင်ပြီး၊ Time Saving များ ဖြစ်လာ နိုင်ခြင်း၊ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဘဏ္ဍာရေးအချိုးများကို စိစစ်နိုင်ခြင်းဖြင့် မူဝါဒချမှတ်သူများက ဆုံးဖြတ်ချက်များအား လျင်မြန်စွာ ချမှတ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် စတင်၍ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေး အစီရင်ခံစာပြခြင်းဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ် ချက်များ (IFRS) အား Timeline နှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဘဏ် Management နှင့် ပုံမှန်တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၁၀။ ဘဏ်များမှ IFRS အားအချိန်မီလိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် Banking Sector Financial Reporting Implementation Committee ၏ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေများ

ဂျာမန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (GIZ) ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ဘဏ္ဍာရေးအစီရင်ခံခြင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဘဏ္ဍာရေးအစီရင်ခံစာပြခြင်းဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ (Banking Sector Financial Reporting Standards Implementation Committee-BFRIC) ကို Key Stakeholder များဖြစ်သည့် CBM, OAG, MICPA, MBA တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ ကျယ်ပြန့်စွာ ပါဝင်သော BFRIC ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

BFRIC အနေဖြင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် IFRS အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ပုံမှန်တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ဘဏ်များမှ IFRS အား လက်ရှိအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေအား သိရှိနိုင်ရန် IFRS Survey များကောက်ယူခြင်း၊ ဘဏ်များသို့သွားရောက်ပြီး တာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ခြင်း၊

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ မတ်လအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

Technical Guide (၄) ခု ဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် Experience Sharing Workshop များ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။

၁၁။ Capacity Building for Supervisors

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးရာတွင် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိပြီး တိုးတက်လာသော နည်းပညာရပ်များနှင့်အညီ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများ ချမှတ်ပြီး ထိန်းကျောင်းနိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော IMF ၊ World Bank ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ နှစ်နိုင်ငံအဖွဲ့အစည်းများ၏ သဘောတူညီချက်များ၊ နည်းပညာအထောက်အပံ့များရယူခြင်း၊ Virtual Conference/ Webinar များ တက်ရောက်စေခြင်းဖြင့် အရာထမ်းဝန်ထမ်းများ၏ အရည်အသွေးများတိုးတက်စေရန် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။